

§ 1098

Dnr 2014/SN 0039 001

Svar på motion Äldreomsorg på finska

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen

- Motionen anses besvarad.

Reservation

Carl-Johan Karlsson (s) reserverar sig för de socialdemokratiska ledamöternas räkning.

Beskrivning av ärendet

Socialdemokraterna i Tyresö har lämnat en motion i vilken de föreslår att en kartläggning görs av antal finsktalande äldre i kommunen, deras önskemål samt efterfrågan av äldreomsorg. Vidare att kommunen investerar i kompetens- och kvalitetsutveckling av personal för att erbjuda och tillgodose äldre finsktalandes behov av rehabilitering och äldreomsorg. Socialnämnden har fått motionen på remiss som en del i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till nämndens yttrande.

Ordförandeutlåtande

Omsorgen i Tyresö ska vara individbaserad och medarbetarna lyhörda för den enskildes önskemål. För att omsorgen ska kunna uppfylla detta måste medarbetarna och omsorgstagaren kunna kommunicera med varandra. Därför är det, tack vare LOV (Lagen om valfrihetssystem), glädjande att fler aktörer med bl a finskspråkig personal är etablerade och fler på väg in i Tyresö. Även vid behov av vård- och omsorgsboende finns också flera språkalternativ. Under 2015 kommer vi att utreda möjligheten att upphandla även dessa tjänster enligt LOV vilket skulle öka valmöjligheterna ytterligare.

Yrkande

Carl-Johan Karlsson (s) yrkar att socialnämnden ska föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Peter Söderlund (mp) stödjer socialdemokraternas yrkande.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Gerd Dufberg (m) yrkar bifall till ordförandens förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att socialnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Bilagor

Yttrande motion äldreomsorg på finska.pdf

Motion Äldreomsorg på finska.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Monika André
Utredare

YTTRANDE
2014-10-01
1 (3)

Dnr 2014/SN0039-001

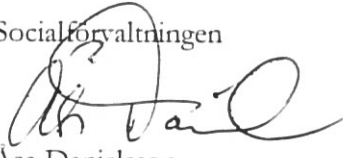
Socialnämnden

Svar på motion "Äldreomsorg på finska"

Förslag till beslut

- Motionen anses besvarad.

Socialförvaltningen

Åsa Danielsson
Förvaltningschef

Ansa Haapala
Tf stabschef

Sammanfattning

Susann Ronström (S), Eija Rätty (S) och Carl-Johan Karlson (S) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i vilken de föreslår att en kartläggning görs av antal finsktalande äldre i kommunen, deras önskemål samt efterfrågan av äldreomsorg. Vidare att kommunen investerar i kompetens- och kvalitetsutveckling av personal för att erbjuda och tillgodose äldre finsktalandes behov av rehabilitering och äldreomsorg.

Förvaltningen bedömer att det för närvarande inte finns behov av att göra en kartläggning av finsktalande äldres särskilda behov av äldreomsorg. Efterfrågan av vård- och omsorgsboende med finskspråkig personal är i dagsläget låg. Kommunen tillgodoser behovet genom köp av externa platser. En ny bedömning får göras om efterfrågan ökar.

Den 1 april 2014 införde kommunen LOV, lagen om valfrihetsystem, för hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice. Bland de utförare som idag har anslutit sig till LOV finns det två utförare som har finskspråkig personal (ROSSAB och Lindalens städ och hemtjänst AB). Ytterligare en utförare med finskspråkig personal har ansökt om att ansluta sig.

Beskrivning av ärendet

Susann Ronström (S), Eija Rätty (S) och Carl-Johan Karlson (S) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i vilken de föreslår att

- det genom en riktad undersökning till Tyresös finsktalande äldre (65 år eller äldre och finsktalande och/eller finska medborgare) kartlägga vilka framtida behov önskemål om äldreomsorg dessa har
- det investeras i kompetens- och kvalitetsutveckling på ett sätt som gör att finsktalande äldre kan erbjudas sådan rehabilitering och äldreomsorg som de vill ha och har behov av.

I äldreomsorgen är det viktigt att det finns finskspråkig personal för brukare som vill och behöver tala sitt hemspråk. Kommunen uppmuntrar flerspråkig personal, finska och andra språk, både till vård- och omsorgsboenden och till hemtjänsten oavsett hur verksamheterna upphandlas eller drivs. I äldreomsorgen översätts en hel del material till finska i samarbete med Nestor, exempelvis levnadsberättelser.

Från och med 1 april 2014 tillämpar Tyresö kommun lagen om valfrihet (LOV) för hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice. Syftet är bland annat att utveckla valfriheten för medborgarna och att skapa förutsättningar för en mångfald av utförare med olika specialiteter, som exempelvis flerspråklig personal, finska och andra språk. Bland de utförare som godkänts av kommunen finns det för närvarande tre utförare som har personal som talar

finska. Utförarna är ROSSAB, Omsorgshuset i Stockholm AB och Lindalens städ och hemtjänst AB. Ytterligare en utförare med finskspråkig personal har ansökt, den 18 oktober, om att få ansluta sig till LOV.

Tyresö kommun - Befolkningsstatistik per 2013-12-31 (Statistiska centralbyrån)

Tabell 1 - Hela befolkningen (totala antalet kommuninnevånare 44 281)

Ålder	65-74	75-84	85-
Antal	4 423	2 248	685

Tabell 2 - Finland, utrikes födda och födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands (totalt antal kommuninnevånare 1 986)

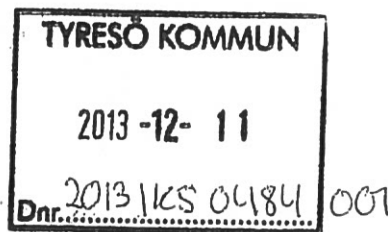
Ålder	65-74	75-84	85-
Antal	330	181	38

Idag köper kommunen externa platser för de brukare som har särskilda behov av vård- och omsorgsboende exempelvis språk. För närvarande har kommunen köpt två externa platser med finskspråkig inriktning, en extern plats med orientalisk språkinriktning och en plats med spanskspråkig inriktning. Antalet äldre personer som är utrikesfödda i kommunen ökar men är ingen stor andel av de som i dagsläget har behov av hemtjänst eller vård- och omsorgsboende.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det för närvarande inte finns behov av att göra en karläggning av finsktalande äldres särskilda behov av äldreomsorg. Efterfrågan av vård- och omsorgsplatser med finskspråkig personal är låg och i dagsläget tillgodoser kommunen behovet genom köp av externa platser. Förvaltningen kommer att följa utvecklingen och om efterfrågan ökar får en ny bedömning göras.

När det gäller utförare inom hemtjänst, ledsagarservice och avlösarservice finns det för närvarande två utförare som har personal som talar finska.

Dnr: 2014/SN 0039-001

MOTION

Tyresö 2013-12-12

Äldreomsorg på finska

Totalt bedöms det att det bor 450 000 – 600 000 sverigefinnar i Sverige. Det exakta antalet är svårt att fixera eftersom det inte förs officiell statistik beträffande etnisk, kulturell eller språklig tillhörighet i Sverige. I sådan statistik finns dock upplysningar avseende födelseland och medborgarskap, vilket möjliggör en förhållandevis grov uppskattning av antalet. Av språklagen framgår att finska är ett av de nationella minoritetsspråken i Sverige.

Det är allmänt känt att en demenssjukdom påverkar bl a beteende, kognition och känslor hos den som drabbas. För de som drabbas av exempelvis stroke och afasi är det egna språket förutsättningen för fungerande rehabilitering för att återfå så mycket som möjligt av språkförmågan. När det gäller demens är det inte sällan på det viset att det under sjukdomens gång successivt – ibland snabbt, ibland mera långsamt – sker en återgång till det språk som man lärde sig först.

Ofta tappar den sjuke så småningom i princip helt och hållet de andra språk som lärts in i vuxen ålder, "andraspråken försvinner". Detta leder till att förvirring och isolering ökar ännu mer än vad som blir följderna om denna s k språkproblematik inte är en del i demenssjukdom. Vårdpersonal får ännu svårare att förstå den äldre och vice versa. Detta leder förstås också till att allmän livskvalitet och möjlighet att ta del av kultur, media etc. försämras. Möjligheterna till godast möjliga liv inskränks.

Det finns inte, oss veterligt, någon användbar information om hur många sverigefinnar som lever och bor i Tyresö idag. Det saknas också upplysningar om de finsktalande äldres önskemål och efterfrågan av äldreomsorg. Vi föreslår därför att en kartläggning görs av dessa behov. Liknande undersökningar har i Storstockholmsområdet tidigare gjorts bl a i Botkyrka, Huddinge och Upplands-Bro kommuner.

Mot denna bakgrund föreslår vi att det genom en riktad undersökning till Tyresös finsktalande äldre (65 år eller äldre och finsktalande och/eller finska medborgare) kartläggs vilka framtida behov och önskemål om äldreomsorg som dessa har, och att det investeras i kompetens- och kvalitetsutveckling på ett sätt som gör att finsktalande äldre kan erbjudas sådan rehabilitering och äldreomsorg som de vill ha och har behov av.

För den socialdemokratiska fullmäktigegruppen

Susann Ronström

Eija Rätty

Carl-Johan Karlson

Datum 2014-11-26
 Tid 19:00–22:55
 Plats Myggdalen plan 1 kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats
 och tid 2014-12-02, kl 16:30

Paragrafer 1093 – 1104
 2024 - 2028

Sekreterare
 Anita Lindbohm

Ordförande
 Andreas Jonsson

Justerande
 Carl-Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Socialnämnden
 Sammanträdesdatum 2014-11-26
 Datum då anslaget sätts upp 2014-12-03
 Datum då anslaget tas ned 2014-12-29
 Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift
 Anita Lindbohm

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Andreas Jonsson (M)
 Nomi Lind (FP)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Gerd Dufberg (M)
 Mats Fält (M)
 Gunilla Lovén (M)
 Sonja Gustafsson (M)
 Lars Owe Larsson (C)
 Barbro Rådberg (S)
 Bertil Johansson (S)
 Peter Söderlund (MP)

Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
 Peter Freij (M)
 Åsa Perman (FP)
 Tony Thorén (FP)
 Ann Sandin Lindgren (S)

Övriga

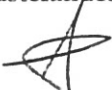

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
 Åsa Danielsson, Förvaltningschef, Socialförvaltningen
 Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen
 Bengt Isaksson, Controller, Socialförvaltningen
 Stig Jönsson, Avdelningschef, Socialförvaltningen
 Auli Metsänsalo, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 1093-1094
 Sara Strandberg, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 1093-1094
 Jörgen Sjödin, Controller, Kommunledningskontoret, §§ 1093-1094

Frånvarande

Anna Lund (KD)
 Emelie Eklänge (KD)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Nicklas Manns (M)
Thomas Martinsson (S)
Tom Nilstierna (MP)
Lena Hedström (V)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------